

XV KONGRES ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ

ZAKOPANE
Hotel Kasprowy

3/4-6 PAŹDZIERNIKA 2021

**Podstawa programowa, nowa matura od 2023 roku,
kształtowanie kompetencji kluczowych i priorytety
MEiN – bułka z masłem czy twardy orzech do
zgryzienia?**

Alicja Kapcia

www.oskko.edu.pl/kongres/

Od 2020 roku borykamy się ze światową pandemią COVID 19. W tym kontekście pojawia się szereg pytań, na które warto poszukać odpowiedzi:

- Jakie zmiany wprowadzono w podstawie programowej? Na czym się skupić?
- Czy i w jaki sposób priorytety polityki oświatowej państwa wpisują się w realizację podstawy programowej?
- Jakie wykształcenie otrzymują absolwenci polskich szkół i jakie są ich szanse na europejskim i światowym rynku pracy?
- Co ma połączyć wszystkich absolwentów szkół w UE skoro systemy edukacyjne stanowią dziedzictwo kulturowe narodu i nie można ich ujednolicić?
- Jak sobie poradzić w szkole z realizacją tych wszystkich zadań bez uszczerbku na przygotowaniu uczniów do egzaminów zewnętrznych, które są przepustką do dalszej edukacji?
- Jak wspierać nauczycieli i uczniów w realizacji wszystkich postawionych przed nimi wyzwań?

Podstawy prawne

- <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/podstawowe-kierunki-realizacji-polityki-oswiatowej-panstwa-w-roku-szkolnym-20212022>
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356, 2018 poz. 1679, **2021 poz. 1553**)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. 2018 poz. 467, 2020 poz. 1248, **2021 poz. 1537**)
- ZALECENIE RADY z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2018/C 189/01)

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
2. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.
4. Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
5. Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu się dorosłych.
6. Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Zadania z zakresu nadzoru pedagogicznego dla kuratorów oświaty:

a) w szkołach ponadpodstawowych:

„Zgodność z przepisami prawa funkcjonowania oddziałów międzynarodowych”;

b) w niepublicznych szkołach policealnych prowadzących kształcenie w zawodach z branży opieki zdrowotnej:

„Zgodność z przepisami prawa organizacji kształcenia zawodowego w branży opieki zdrowotnej”;

c) w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie na kwalifikacyjnych kursach zawodowych i kursach umiejętności zawodowych:

„Zgodność z przepisami prawa kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych i kursach umiejętności zawodowych”;

d) w przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego:

„Organizacja wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka”;

Zadania z zakresu nadzoru pedagogicznego dla kuratorów oświaty:

e) w szkołach specjalnych podstawowych i ponadpodstawowych, w tym zorganizowanych w placówkach wskazanych w art. 2 pkt 7 ustawy – Prawo oświatowe:

„Organizacja kształcenia i wsparcia dla uczniów objętych kształceniem specjalnym w szkołach specjalnych”;

f) w publicznych szkołach podstawowych i ponadpodstawowych:

„Przyjmowanie do szkół i wspomaganie nauki osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi podlegającymi obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw”;

g) w publicznych szkołach podstawowych, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, w stosunku do których podjęto zamiar likwidacji w roku 2020, 2021 lub 2022:

„Zgodność z prawem procesu rekrutacji, przyjmowania i przenoszenia uczniów do innej szkoły w latach 2019-2021 oraz arkuszy organizacji pracy szkoły”.

Arkusze kontroli zatwierdzone przez Ministra Edukacji i Nauki w roku szkolnym 2021/2022

Arkusze kontroli - Zgodność z przepisami prawa funkcjonowania oddziałów międzynarodowych 2021-2022

Arkusze kontroli w zakresie zgodności z przepisami prawa kształcenia na KKZ i KUZ

Arkusze kontroli w zakresie zgodności z przepisami prawa organizacji kształcenia w zawodach z branży opieki zdrowotnej

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/arkusze-kontroli-zatwierdzone-przez-ministra-edukacji-i-nauki-w-roku-szkolnym-20212022>

Matura 2023

Formuła 2023

Według nowej formuły maturzyści za dwa lata będą musieli obowiązkowo przystąpić do egzaminów pisemnych:

- z języka polskiego,
- z języka obcego nowożytnego
- z matematyki,
- jednego egzaminu pisemnego na poziomie rozszerzonym z przedmiotu do wyboru.

Obowiązkowe będą również egzaminy ustne z języka polskiego oraz języka obcego.

Matura 2023 - Język polski

Ustna matura z języka polskiego

- Od 2023 roku osoby zdające będą losowały zestaw zadań egzaminacyjnych. Na zestaw składać się będą dwa zadania, w tym jedno z puli zadań jawnych, ogłoszonych na dwa lata przed egzaminem.
- Pierwsze zawierać będzie zagadnienie sprawdzające znajomość lektury obowiązkowej i tworzenie wypowiedzi na jej temat z uwzględnieniem wybranego kontekstu.
- Drugie zadanie dotyczyć będzie zagadnienia związanego z literaturą lub innymi dziełami sztuki albo językiem.

Matura 2023 - Język polski

Pisemna matura z języka polskiego – poziom podstawowy

Od 2023 roku maturzysta otrzyma dwa arkusze egzaminacyjne.

Pierwszy podzielony zostanie na dwie części:

1. Język polski w użyciu,
2. Test historyczno-literacki.

Drugi arkusz to wypracowanie, które zdający tworzy na wybrany przez siebie temat, **nie krótsze niż 400 wyrazów**.

Wypracowanie musi uwzględniać dwa utwory literackie, w tym jeden wskazany jako obowiązkowy w liście lektur, a także dwa konteksty, na przykład biograficzne, kulturowe, społeczne, polityczne, czy historyczne.

Matura 2023 - Język polski

Pisemna matura z języka polskiego – poziom rozszerzony

Od 2023 roku maturzysta otrzyma dwa arkusze egzaminacyjne.

W części pierwszej egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym znajdą się przede wszystkim zadania otwarte, mogą pojawić się także zadania zamknięte.

Wśród zadań zamkniętych znajdą się m.in.:

- zadania wyboru wielokrotnego
- zadania typu prawda-fałsz
- zadania na dobieranie.

Arkusz drugi zawiera dwa tematy wypracowania do wyboru.

Zdający samodzielnie tworzy wypracowanie na wybrany przez siebie temat, **nie krótsze niż 500 wyrazów**.

Tematy te dotyczą literatury (poezji, prozy, dramatu).

Nie jest określona forma gatunkowa wypowiedzi.

Matura 2023 - Matematyka

Pisemna matura z matematyki – poziom podstawowy

Zrezygnowano z zadań, za rozwiązanie których można było uzyskać 5 albo 6 punktów, na rzecz większej liczby zadań, za rozwiązanie których można zdobyć 1 lub 2 punkty. Ponadto, pojawić ma się więcej zadań otwartych, jak również pojawić się mają nowe typy zadań, na przykład: „prawda – fałsz”.

Pisemna matura z matematyki – poziom rozszerzony

W arkuszu na poziomie rozszerzonym maturzyści mają zdawać **wyłącznie zadania otwarte**. Zrezygnowano zatem ze stosowanych obecnie zadań wielokrotnego wyboru oraz zadań z kodowaną odpowiedzią.

Matura 2023

Dłuższy czas pisania niektórych egzaminów

Egzamin z języka polskiego

- na poziomie podstawowym trwać będzie **240 minut**,
- na poziomie rozszerzonym **210 minut**

Egzamin pisemny z matematyki

zarówno na poziomie podstawowym i rozszerzonym trwać będzie **180 minut**.

Egzamin pisemny z języka mniejszości narodowej na poziomie podstawowym oraz rozszerzonym - **210 minut**

Egzamin pisemny z języka mniejszości etnicznej lub z języka regionalnego - **210 minut**.

Matura 2023

Jak zdać maturę w nowej formule?

Aby zdać maturę w formie obowiązującej od 2023 roku **trzeba będzie, tak jak obecnie, uzyskać 30 procent punktów możliwych do zdobycia.**

Różnica polega jednak na tym, że zdający muszą uzyskać również minimum 30 procent z pisemnego egzaminu z jednego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym.

Zmiany w podstawie programowej

Zmiany dotyczą:

1. wykazu lektur z języka polskiego na wszystkich etapach kształcenia – obowiązują od 1 września 2021 r.;
<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zmiany-w-kanonie-lektur--rozporzadzenie-podpisane>
2. wprowadzenia dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego i pięcioletniego technikum podstawy programowej dla przedmiotu historia tańca w zakresie rozszerzonym – zmiana wejdzie w życie 1 września 2023 r.;
3. warunków i sposobu realizacji przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie – zmiana obowiązuje od 1 września 2021 r.

Termin „kompetencje kluczowe” Symposium Rady Europy - luty 1996 r.

Co ma połączyć wszystkich absolwentów szkół w UE skoro systemy edukacyjne stanowią dziedzictwo kulturowe narodu i nie można ich ujednoczyć?

Jakie kompetencje są najważniejsze dla wszystkich młodych Europejczyków i dla budowania wspólnej Europy?

Gdy w Polsce rozpoczęto przygotowania do reformy systemu edukacji (1998), kompetencje kluczowe sformułowane w Bernie stały się bardzo istotnym elementem podstawy programowej.

Zalecenia Rady Europy

Zaleca się państwom członkowskim, m.in.:

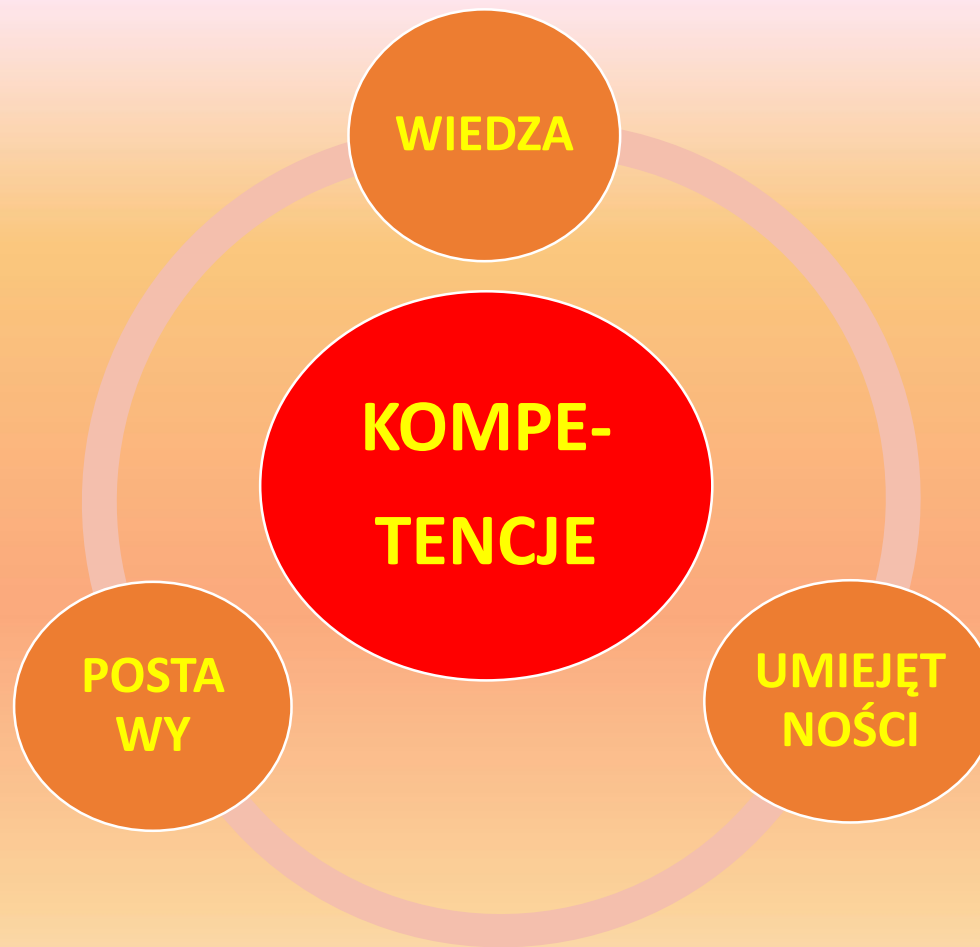
- rozwijanie oferty **kompetencji kluczowych** dla wszystkich w ramach **ich** strategii uczenia się przez całe życie, w tym strategii osiągnięcia powszechnej alfabetyzacji,
- kształcenie i szkolenie wszystkich młodych ludzi **w celu rozwijania kompetencji kluczowych** na poziomie dającym im odpowiednie przygotowanie do dorosłego życia oraz stanowiącym podstawę dla dalszej nauki i życia zawodowego,
- umożliwianie osobom dorosłym **rozwijania i aktualizowania kompetencji kluczowych** przez całe życie.

2018r.

Kompetencje kluczowe to te kompetencje, których wszyscy potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, zatrudnienia, włączenia społecznego, zrównoważonego stylu życia, udanego życia w pokojowych społeczeństwach, kierowania życiem w sposób prozdrowotny i aktywnego obywatelstwa. Rozwija się je w perspektywie uczenia się przez całe życie, począwszy od wczesnego dzieciństwa przez całe dorosłe życie, za pomocą uczenia się formalnego, pozaformalnego i nieformalnego, we wszystkich kontekstach, w tym w rodzinie, szkole, miejscu pracy, sąsiedztwie i innych społecznościach.

- 1. kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,**
- 2. kompetencje w zakresie wielojęzyczności,**
- 3. kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,**
- 4. kompetencje cyfrowe,**
- 5. kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się,**
- 6. kompetencje obywatelskie,**
- 7. kompetencje w zakresie przedsiębiorczości,**
- 8. kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.**

Czym są kompetencje?

Kompetencje kluczowe

Do celów niniejszego zalecenia kompetencje są definiowane jako połączenie wiedzy, umiejętności i postaw, przy czym:

- a) **wiedza** składa się z faktów i liczb, koncepcji, idei i teorii, które są już ugruntowane i pomagają zrozumieć określoną dziedzinę lub zagadnienie;
- b) **umiejętności** definiuje się jako zdolność i możliwość realizacji procesów i korzystania z istniejącej wiedzy do osiągnięcia wyników;
- c) **postawy** opisują usposobienie i sposoby myślenia służące działaniu lub reagowaniu na idee, osoby lub sytuacje.

Jak się kształtuje kompetencje?

1. Świadomie:

od nieświadomej niekompetencji (**nie wiem, że nie wiem/umiem**),

poprzez świadomą niekompetencję (**wiem, że nie wiem/umiem**),

świadomą kompetencję (**wiem, że wiem/umiem**)

aż do nieświadomej kompetencji (**nie wiem, że wiem/umiem**)

2. Poprzez obserwację i naśladowanie – modelowanie. Nieświadomie nabywamy jakieś kompetencje.

Kompetencje kluczowe a podstawa programowa

- Jakie obszary pracy szkoły mają wpływ na kształtowanie kompetencji kluczowych?
- Preambuła do podstawy programowej

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego - struktura

- **Cel wychowania przedszkolnego** - wsparcie całościowego rozwoju dziecka;
- **Zadania przedszkola;**
- **Osiągnięcia dziecka na koniec wychowania przedszkolnego** – w obszarze fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym;
- **Warunki i sposób realizacji.**

Struktura podstawy programowej

- Preambuła
- Krótka charakterystyka poszczególnych przedmiotów (nowość)
- Podstawa programowa kolejnych przedmiotów:
  - Cele kształcenia – wymagania ogólne
  - Treści nauczania – wymagania szczegółowe
  - Warunki i sposób realizacji.

Preambuła do podstawy programowej

Od niej powinniśmy zacząć czytanie podstawy, gdyż zawiera ogólne cele kształcenia i najważniejsze umiejętności oraz zadania szkoły na każdym etapie edukacyjnym.

Za ich realizację są odpowiedzialni **wszyscy nauczyciele**, bez względu na nauczany przedmiot.

Kompetencje kluczowe - nowa podstawa programowa

Najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego w szkole podstawowej:

- sprawne komunikowanie się w języku polskim oraz w językach nowożytnych (1, 2, 8);
- sprawne wykorzystywanie narzędzi matematyki w życiu codziennym, a także kształcenie myślenia matematycznego (3, 7);
- poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł (1, 4, 5, 6);
- kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki, w tym programowanie (4, 5, 6, 7);
- rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych (5, 6, 7);
- praca w zespole i społeczna aktywność (5, 6, 7);
- aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju (5, 6, 8).

Najważniejsze umiejętności zdobywane w trakcie kształcenia ogólnego w liceum i technikum – nowa podstawa programowa

- 1) Myślenie - rozumiane jako złożony proces umysłowy, polegający na tworzeniu nowych reprezentacji za pomocą transformacji dostępnych informacji, obejmującej interakcję wielu operacji umysłowych: wnioskowanie, abstrahowanie, rozumowanie, wyobrażanie sobie, sądzenie, rozwiązywanie problemów, twórczość (1, 3, 8)
- 2) Czytanie - umiejętność łącząca zarówno rozumienie sensów, jak i znaczeń symbolicznych wypowiedzi; kluczowa umiejętność lingwistyczna i psychologiczna prowadząca do rozwoju osobowego, aktywnego uczestnictwa we wspólnocie, przekazywania doświadczeń między pokoleniami (1, 8)
- 3) Umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w językach obcych - zarówno w mowie, jak i w piśmie, to podstawowa umiejętność społeczna, której podstawą jest znajomość norm językowych oraz tworzenie podstaw porozumienia się w różnych sytuacjach komunikacyjnych (1, 2, 8)

Najważniejsze umiejętności zdobywane w trakcie kształcenia ogólnego w liceum i technikum – nowa podstawa programowa

- 4) Kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki, w tym programowanie (3, 4, 7)
- 5) Umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, w tym dbałość o poszanowanie praw autorskich i bezpieczne poruszanie się w cyberprzestrzeni (4)
- 6) Umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania, rzetelnego korzystania ze źródeł (1, 3, 4)
- 7) Nabywanie nawyków systematycznego uczenia się, porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania (5)
- 8) Umiejętność współpracy w grupie i podejmowania działań indywidualnych (5, 6, 7)

Cele kształcenia ogólnego w liceum i technikum

- 1) *traktowanie uporządkowanej, systematycznej wiedzy jako podstawy kształtowania umiejętności (5);*
- 2) *doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp. (1, 2, 3, 5);*
- 3) *rozwijanie osobistych zainteresowań ucznia i integrowanie wiedzy przedmiotowej z różnych dyscyplin (5);*

- 4) *zdobywanie umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadniania własnych i cudzych sądów w procesie dialogu we wspólnocie dociekającej (1, 2, 5, 6);*
- 5) *łączenie zdolności krytycznego i logicznego myślenia z umiejętnościami wyobrażeniowo-twórczymi (3, 5);*
- 6) *rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej (6, 8);*
- 7) *rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie (5, 8);*
- 8) *rozwijanie u uczniów szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości (5, 6, 7).*

Preambuła akcentuje dodatkowo:

- rozwijanie kompetencji językowej i komunikacyjnej,
- przygotowanie do życia w społeczeństwie informacyjnym,
- odwoływanie się do zasobów biblioteki szkolnej,
- edukację medialną,
- nauczanie języków obcych z uwzględnieniem poziomu przygotowania ucznia,
- edukację zdrowotną,
- kształtowanie postaw,
- kompetencje społeczne,
- umiejętność podejmowania decyzji dotyczących dalszego kształcenia i wyboru drogi zawodowej.

Preambuła akcentuje dodatkowo:

- umiejętność podejmowania decyzji dotyczących dalszego kształcenia i wyboru drogi zawodowej,
- rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem technologii,
- odpowiednie wyposażenie szkół w sprzęt,
- zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, także tego z niepełnosprawnością,
- stosowanie metody projektu,
- spójność szkolnego zestawu programów i szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego,
- wychowanie ukierunkowane na wartości.

Podstawowe pytania, na które odpowiada podstawa programowa:

Po co uczyć?

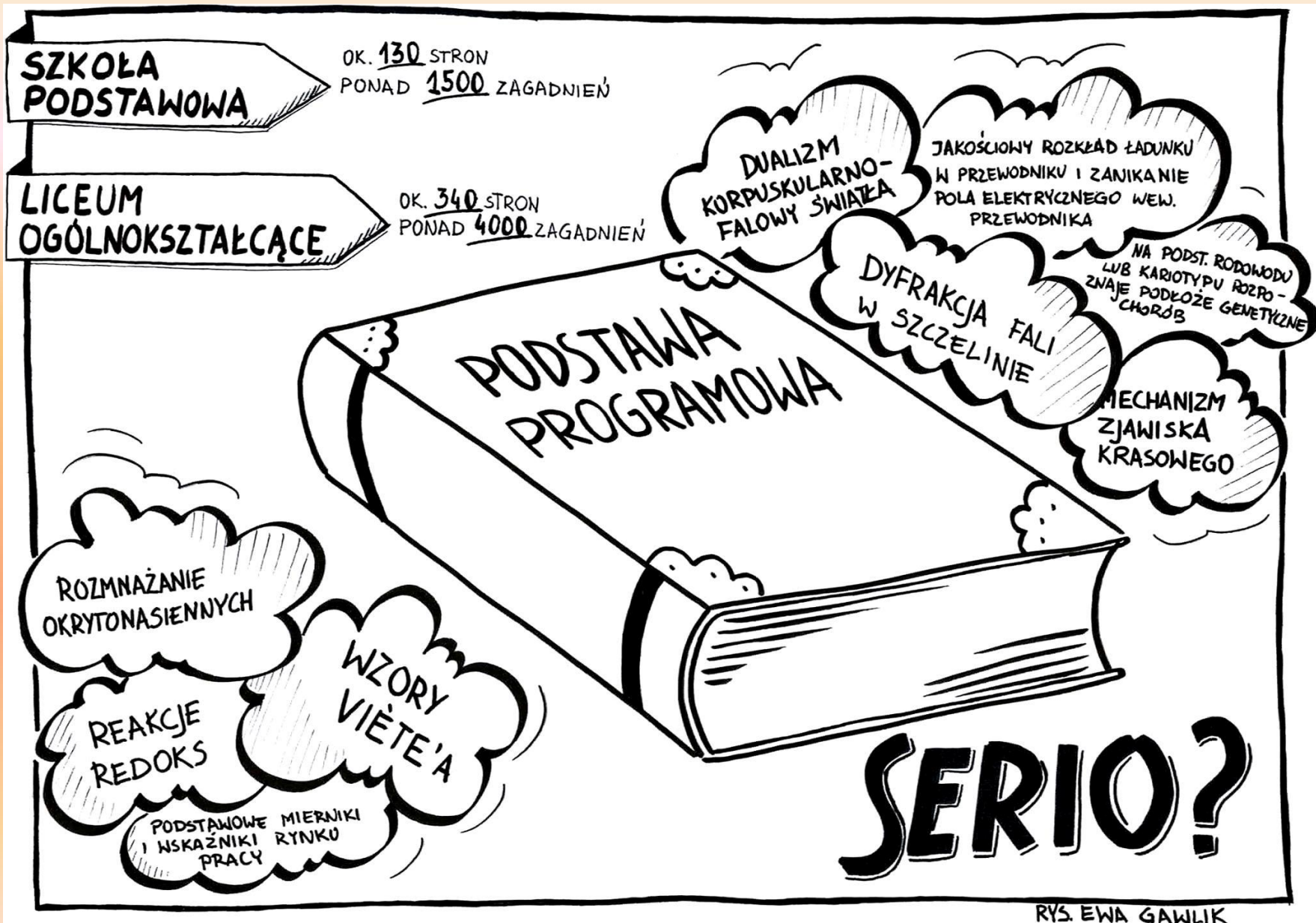
- Cele kształcenia (wymagania ogólne)

Czego uczyć?

- Treści nauczania (wymagania szczegółowe)

Jak uczyć?

- Warunki i sposób realizacji (metody, formy pracy, środki dydaktyczne itp.)

Właściwa kolejność!

Art. 12 Ustawy Karta Nauczyciela

2. Nauczyciel w realizacji programu nauczania ma prawo do swobody stosowania takich metod nauczania i wychowania, jakie uważa za najwłaściwsze spośród uznanych przez współczesne nauki pedagogiczne, oraz do wyboru spośród zatwierdzonych do użytku szkolnego podręczników i innych pomocy naukowych.
3. Nauczyciel powinien podnosić swoją wiedzę ogólną i zawodową, korzystając z prawa pierwszeństwa do uczestnictwa we wszelkich formach doskonalenia zawodowego na najwyższym poziomie.

Podsumowanie - postulaty dla nauczyciela

- Czytanie podstawy programowej rozpocznij od preambuły – są w niej ważne informacje, dotyczące wszystkich nauczycieli.
- Uważnie przeczytaj podstawę dla swojego przedmiotu.
- Zainteresuj się także tym, co uczeń ma poznać na wcześniejszym etapie edukacyjnym - to integralna całość.
- Zwróć uwagę na „Warunki i sposób realizacji” przedmiotu, gdzie wymienione są metody i formy pracy.
- Jednak pamiętaj, że nie są one listą zamkniętą. To głównie nauczyciel decyduje o sposobach realizacji podstawy.
- Pamiętaj, że wymagania szczegółowe w podstawie programowej nie są tożsame z tematami lekcji.
- Nie trać z oczu wymagań ogólnych przedmiotu, miej je cały czas na uwadze, planując realizację wymagań szczegółowych.

Podsumowanie - postulaty dla nauczyciela

- Zaufaj własnemu doświadczeniu, nie przyjmuj bezkrytycznie cudzych rozwiązań – nikt lepiej od Ciebie nie zaplanuje pracy w realiach Twojej szkoły.
- Starannie wybierz (zmodyfikuj, napisz własny) program nauczania.
- Zapoznaj się dokładnie z propozycjami wydawnictw edukacyjnych, rozważnie wybierz nowy podręcznik (lub z niego zrezygnuj).
- Przy planowaniu pracy na nowy rok szkolny kieruj się przede wszystkim zapisami podstawy - nie skupiaj się jedynie na zawartości podręcznika.
- Pomóż uczniom uzupełnić różnice programowe, szczególnie tym w okresie „przejściowym”.
- Współpracuj z innymi nauczycielami (korelacja!).
- Bądź czujny, pracując „dwutorowo” (z dwiema podstawami programowymi).

XV KONGRES ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ

ZAKOPANE
Hotel Kasprowy

3/4-6 PAŹDZIERNIKA 2021

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Alicja Kapcia

alicia.kapcia@oskko.edu.pl

Wykład wygłoszony podczas XV Kongresu Zarządzania Oświatą.
Materiały, w wersji do pobrania, znajdują się na stronie Kongresu:
www.oskko.edu.pl/kongres/ - w zakładce „Materiały”

OSKKO wyraża zgodę na wykorzystywanie tej prezentacji do celów edukacyjnych, lecz pod warunkiem nieingerowania w tekst oraz pozostawienia nazwy kongresu, organizatora i autora materiału.